

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 119/22
26.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... бр. ..., кога заступа пуномоћник адвокат Зоран Голубовић из Београда, Светозара Марковића бр. 49/1, против тужених “Ringier Axel Springer” д.о.о, Београд, Косовска бр. 10, издавача дневних новина “Блиц”, ББ, ранијег одговорног уредника онлајн издања медија “Блиц”, ВВ, новинарке овог медија, ГГ садашњег одговорног уредника онлајн медија “Блиц”, које заступа пуномоћник адвокат Немања Алексић из Новог Сада, Грчкошколска бр. 1, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 447/19 од 9.12.2021. године, исправљене решењем истог суда под истим бројем од 5.9.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 447/19 од 9.12.2021. године, исправљена решењем истог суда под истим бројем од 5.9.2022. године у ставовима другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 1.10.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени “Ringier Axel Springer” д.о.о и ББ, да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа солидарно исплате износ од 170.000,00 динара, са законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ГГ да без

одлагања, без коментара и о свом трошку објави ову пресуду у интегралном облику у онлајн издању листа “Блиц”, а ако то не учини, да по правноснажности исте то може учинити тужилац у онлајн издању других дневних новина по свом избору да правом регреса према овом туженом. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени “Ringier Axel Springer” д.о.о. и ХХ, да под претњом плаћања 10.000,00 динара дневно за сваки дан кашњења, без одлагања и о свом трошку по правноснажности пресуде обришу спорни текст са онлајн издања листа “Блиц”, под насловом “...” од ... године. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом шестим изреке, који је исправљен правноснажним решењем истог суда под истим бројем од 5.9.2022. године, обавезан је тужилац да туженима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 113.850,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у ставовима другом, трећем, четвртм, петом и шестом изреке из свих законских разлога, док су тужени на жалбу тужиоца благовремено одговорили.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/2011 са каснијим изменама и допунама), који се сходно примењује на основу одредбе члана 131 Закона о јавном информисању и медијима (“Службени гласник РС”, бр.83/2014 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана пресуда морала укинути. Тужилац у жалби неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да садржи потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама. Због тога пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању дана ... године у 19:03 на интернет издању дневних новина “Блиц”, објављен је текст под насловом “...”, у којем је наведено: “Насилници које је ангажовао бивши председник општине ... АА чак су и у згради суда вређали и претили жртвама које су на суђење дошле у својству сведока. Те страшне претње и увреде ДД пријавила је тужилаштву. На последњем рочишту АА, група људи све време је стајала испред суднице и чинила све да жртвама буде што непријатније. Бројне увреде упућене су на рачун ЂЂ, али и ДД која је први пут јавно одлучила да проговори за “Блиц”. - Уредно сам се одазвала позиву, ушла у хол суда у ... у пратњи супруга и приметила већи број људи. Стајала сам испред суднице и чекала да ме прозову. Поред мене је била и ЂЂ са родитељима такође позвана као сведок. Један младић је ничим изазван стао тик уз мене и ЂЂ и њеног оца и мајку, и претећим тоном почео да ми упућује разне увреде и да ме гура - стоји у пријави ДД. Како је рекла тужиоцу трпела је бруталне увреде. "Шта ћеш ти овде, кур*о? Јеси ли прескочила терапију? Немој да прескачеш терапију, иди, лечи се. Колико си пара узела? Психички болеснику, показаћемо ми теби, не можеш му ништа - само су неке од бљувотина које је младић изговарао. ДД му је мирним гласом одговорила: - Дечко, ја тебе не познајем и не знам зашто ме вређаш. Престани или ћу те пријавити полицији, а пошто он није

одустајао, питала га је "шта му је скривила". Напасник је ДД рекао да га пријави слободно. - Пријави ме, боли ме кур*ц, не можеш ми ништа, и твоје ћу слике набавити - рекао је алудирајући на фотографије које су насилници делили испред суда лажно тврдећи да је на њима ЕЕ, жена по чијој се пријави и суди АА. Отац ЋЋ ЖЖ такође је покушао да смири напасника. - Говорио му је да се смири, да не вређа, али он је наставио. Онда су нас позвали - наводи ДД у пријави. Након што их је судија вратио у чекаоницу, сачекала их је група од око 50 људи предвођених овим истим момком који их је вређао. - Осетила сам се непријатно, угрожено, небезбедно, али су сада поред мене били и супруг и још неки људи који су ме смиривали пошто сам се јако узрујала. Окупљени су настављали да нас провоцирају и добацују, а неколико њих нас је снимало мобилним - навела је ДД. Она је навела да је сазнала да се човек који је био најгласнији зове "ЗЗ и да је главни покретач и иницијатор свих инцидената, да је задужен за провокације, застрашивање и омаловажавање жртава и сведока у овом случају". - Такође сам сазнала да је после нас покушао насилно да уђе у судницу и да се свађао са обезбеђењем које је хтело да га избаци из зграде суда - истакла је она. Она је у кривичној пријави упитала да ли као сведок треба да долази у пратњи личног обезбеђења, полиције и адвоката да би убудуће избегла непријатне сцене. Питала је и зашто као сведок мора да излази из суднице и трпи језиве увреде и претње и зашто не може да остане у судници да не би ризиковала живот и излагала се психичком насиљу какво је трпела од ЗЗ. - Да ли постоји неки систем заштите сведока јер се не осећам нимало сигурно, ни у суду, а посебно ван њега - упитала је на крају ДД. Пред сам почетак последњег суђења АА по тужби ЕЕ за сексуално узнемиравање забележен је гнусан скандал када су се АА људи окупили испред суднице и делили експлицитне фотографије за које тврде да је на њима ЕЕ."

Овај текст преноси наводе кривичне пријаве упућене Основном јавном тужилаштву у Брусу сведока у наведеном предмету ДД против поменутог ЗЗ, и текст прати фотографија наведене кривичне пријаве, као и фотографија поменутог ЗЗ са тужиоцем.

Аутор овог текста је новинар тужена ВВ. Текст је базирала на сведочењима жена које су доживеле тортуру испред суднице, као и на основу чињенице да је тужилац на суђење долазио са поменутиим лицем које се помиње као предводник напада на сведоке према чијим исказима је ово лице ангажовао управо тужилац.

Тужилац је био председник општине ... у четири мандата и народни посланик, и против њега је у време овог текста био у току кривични поступак због кривичног дела учињеног на штету оштећене ЕЕ против полне слободе, а управо због нереда које су изазивали грађани испред суднице у ... где се кривични поступак водио, поступак је измештен из суда у ...

Првостепени суд најпре закључује да сам текст садржи информације о којима постоји интерес јавности, те да текст садржи веродостојно пренете изјаве лица која су присуствовала овом догађају, као и вредносни суд ДД чији је лични став пренет, при чему и новинар има право на сопствени вредносни суд који се не може доказивати. С друге стране, тужилац као јавна личност и политичар који је вршио функцију преседника општине, дужан је да трпи изношење критичког мишљења због чега је првостепени суд применом одредби чланова 5, 9, 15, 73, 79, 101, 112, 114, 117 Закона о

јавном информисању и медијима, тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Наведена одлука првостепеног суда заснована је на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању које се жалбом тужиоца неосновано оспорава указивањем на погрешну оцену доказа од стране првостепеног суда. Супротно томе, битне чињенице за одлуку о захтеву тужиоца утврђене су на основу савесне и брижљиве оцене сваког изведеног доказа засебно и свих доказа заједно сагласно одредби члана 8 Закона о парничном поступку.

Тужилац у жалби неосновано истиче да је суд о постојању битних чињеница зајкључио само на основу исказа тужене аутора текста. При томе је суд, према мишљењу жалиоца, неосновано одбио предлог да се о атмосфери испред суднице закључује на основу увида у видео снимак на који се тужилац позвао поднеском од 20.10.2020. године, као и на рочишту од 9.12.2021. године. Осим тога, суд је о овој чињеници могао да се увери и увидом у фотографије које је тужилац доставио, а које сведоче о томе да је атмосфера испред суднице била мирна и да није било инцидената.

Међутим, на припремном рочишту тужилац је предложио да се прочитају “писани докази”, дакле, да се прочитају исправе, те да се саслушају странке, које доказе је првостепени суд на главној расправи и извео, док увид суда у снимак ради утврђивања да је атмосфера у судници и ван ње била мирна и да није било никаквих инцидената, правилно је одбијен од стране првостепеног суда на рочишту за главну расправу одржаном дана 9.12.2021. године, с обзиром да је и сам тужилац у свом исказу потврдио да је испред зграде суда било доста окупљених грађана, да је направљен општи хаос испред суда, као и испред суднице, о чему се изјаснила и тужена која је аутор текста, тако да нема несагласности у њиховим исказима у наведеном делу, супротно наводима његове жалбе.

Правилно је првостепени суд оценио да у конкретном случају право тужиоца на заштиту достојанства личности не претеже над потребом заштите права тужених на слободу изражавања, те да због тога тужиочевом праву на достојанство личности (част и углед), не треба пружити заштиту.

Наиме, иако Устав Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 98 од 10.11.2006. године) у одељку о људским правима и слободама у члану 46 јамчи слободу мишљења и изражавања, која подразумева слободу да се говором, писањем, сликом или на други начин траже, примају и шире обавештења и идеје, као и Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода у члану 10 (Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода “Службени лист Србије и Црне Горе”, међународни уговори бр. 9/03, 5/05, 7/05 и “Службени гласник РС”, међународни уговори бр. 12/2010), ни према Уставу нити према Конвенцији ова слобода није апсолутна. Иако је слобода изражавања есенцијално људско право, у одређеним ситуацијама ово право може да се супротстави неком другом људском праву у ком случају се слобода изражавања може ограничити. У конкретном случају, у сукобу су право тужених на слободу изражавања и право тужиоца на заштиту достојанства личности, које је као људско право према одредби члана 23 став 1 Устава Републике Србије неприкосновено уз обавезу свих да га поштују и штите и оно према одредби члана 10 став 2 Европске конвенције може представљати легитиман циљ задирања у

слободу изражавања.

Према наводима тужиоца достојанство тужиочеве личности повређено је довођењем у везу са тужиоцем лица која су се испред суднице окупила пре почетка суђења у предмету према тужиоцу, навођењем: “АА насилници претили и вређали жртве”, “Насилници које је ангажовао бивши председник општине .... АА чак су и у згради суда вређали и претили жртвама које су на суђење дошле у својству сведока”, “...вређао је АА насилник ДД”, “Забележен је гнусан скандал када су се АА људи окупили испред суднице и делили експлицитне фотографије за које тврде да је на њима ЕЕ”.

Полазећи од тврдњи тужиоца да је оваквим наводима повређено достојанство његове личности, правилно је првостепени суд при оцени допуштености објављених информација применио одредбу члана 79 став 2 Закона о јавном информисању и медијима (“Службени гласник РС”, бр. 83/2014 са каснијим изменама и допунама), према којој је објављивање информације којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, недопуштено ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи.

Цитирана одредба установљава принцип према којем између слободе изражавања и права на достојанство личности, мора постојати равнотежа која се процењује у зависности од питања да ли се таквим информисањем доприноси јавној расправи о појави, догађају и личности на коју се информација односи.

Нема никакве сумње да овај текст садржи информације које могу допринети дебати од јавног интереса с обзиром да се у тексту описује атмосфера испред суднице поводом суђења политичару- председнику општине у више мандата, коју је сам тужилац описао у свом исказу тако што је навео да је направљен општи хаос испред суда, као и испред суднице, да се окупило доста грађана који су били револтирани иступима људи из невладиних организација, због чега је, према речима тужене ВВ, аутора који је и новинар, ово суђење измештено из ... Према томе, управо чињеница коју је у свом исказу потврдио тужилац, а коју због тога без основа оспорава у жалби истицањем да је атмосфера испред суднице била потпуно мирна, указује на интерес јавности да зна и о томе евентуално развије дебату, да ли је могуће спровести правично суђење од стране суда у једној малој средини у којој је окривљени у односу на кога се спроводи кривични поступак, председник општине у четири мандата, и то од стране независног и непристрасног суда у атмосфери која је, како ју је сам тужилац описао, била навијачка, те да ли суд у овој атмосфери може очувати свој ауторитет и непристрасност.

Информације изнете у тексту добијене су на основу изјава сведока овог догађаја, које су лично погођене вербалним нападом од стране окупљених лица испред суднице, а “извештавање у вестима на основу интервјуа, без обзира на то да ли је оно претходно уређено или није, представља једно од најважнијих средстава на основу којих је штампа у стању да игра своју виталну улогу “јавног чувара”(пресуда Европског суда за

људска права у предмету *Jersild* против Данске бр. 298 од 23.9.1994. године, параграф 35). Дакле “Кажњавање новинара због тога што помаже у ширењу изјава другог лица...озбиљно угрожава допринос који штампа пружа у расправи о питањима која су од јавног интереса, и оно не би требало да буде предвиђено, осим ако не постоје посебно снажни разлози за то” (параграф 35). Објављени текст садржи изјаве ДД, која је у кривичном поступку против тужиоца, сведочила и која је, како тврди, доживела вербални напад испред суднице, и то од стране лица које се зове ЗЗ, који је према њеном мишљењу главни покретач и иницијатор свих инцидената, задужен за “провокације, застрашивање и омаловажавање жртва и сведока у овом случају”. На основу ове изјаве лица које је доживело вербални напад, с обзиром на чињеницу да је ово лице у том кривичном поступку имало улогу сведока, да су дељене фотографије на којима се наводно налази оштећена, уследило је мишљење аутора о томе да су тај вербални напад извршили “АА људи”, односно “АА насилници”, људи које је он “ангажовао”.

Ради оцене дозвољеност ограничења слободе изражавања тужених мора се разграничити да ли су ове квалификације чињеничне тврдње или вредносно мишљење тужених, с обзиром да се постојање чињеница може доказивати, док се истинитост вредносних судова не може лако доказати (*Jerusalem* против Аустрије, одлука од 27.2.2001. године), па се за мишљења или критике не може тражити доказ о истинитости. Тужени су своје уверење о томе да су у навијачкој атмосфери испред суднице, вербални нападачи на сведоке испред суднице извели тужиоцима људи које је он ангажовао у смислу да их је активирао као своје присталице, засновали управо на чињеници да је вербални напад извршен на лица која су имала улогу сведока у кривичном предмету против тужиоца, као и да мишљење о повезаности нападача и тужиоца, потврђује заједничка фотографија тужиоца и поменутог ЗЗ против кога је сведок због тог напада поднела и кривичну пријаву која је такође предочена јавности. Ово вредносно мишљење тужених о повезаности тужиоца и наведених лица у атмосфери испред суднице која је, како је то и тужилац навео, била навијачка, што подразумева да су се окупиле присталице страна у овом спору (оштећене ЕЕ и окривљеног АА), да су дељене од стране једне групе експлицитне фотографије за које су тврдили да је на њима ЕЕ - по оцени овог суда имало је адекватну чињеничну подлогу, посебно ако се има у виду чињеница да се у том моменту суђење одвијало у општини у којој је тужилац био дугогодишњи функционер, те по природи ствари утицајна личност међу грађанима тог места. Осим тога, нема никакве сумње да тужилац као политичар, како то правилно закључује првостепени суд треба да очекује да буде предмет критике, те да су “границе прихватљиве критике, сходно томе, шире када је у питању политичар”. Ово стога што се политичар “неминовно и свесно излаже детаљној анализи у погледу сваке своје речи и поступка од стране новинара и јавности у целини, па самим тим мора да покаже и већи степен толеранције” (*Lingens* против Аустрије, 8.7.1986. године).

Због свега наведеног, правилно је првостепени суд закључио да тужилац не може остварити заштиту у овом поступку у односу на достојанство своје личности, како то правилно закључује првостепени суд због чега је другостепени суд применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, жалбу тужиоца одбио и првостепену пресуду у ставовима другом, трећем и четвртном изреке потврдио.

С обзиром на неуспех тужиоца у овом спору, правилна је одлука садржана у ставу петом изреке којом је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка донета правилном применом одредбе члана 153 став 1 Закона о парничном поступку. С друге стране, имајући у виду постигнути успех тужених, правилном применом одредби чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку туженима су досуђени трошкови парничног поступка, који су одмерени правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, као и Таксене тарифе из Закона о судским таксама.

Због свега наведеног другостепени суд је одлуку о трошковима садржану у ставовима петом и шестом изреке потврдио на основу одредбе члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку.

С обзиром на неуспех тужиоца у поступку по жалби, његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, неоснован је на основу одредбе члана 165 став 1 у вези члана 153 ЗПП. Неоснован је и захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, имајући у виду да према одредби члана 380 став 1 ЗПП, одговор на жалбу није обавезна парнична радња због чега трошак састава одговора на жалбу није био потребан за вођење парнице што суд цени према одредби члана 154 ЗПП.

Председник већа-судија
Зорица Булајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић